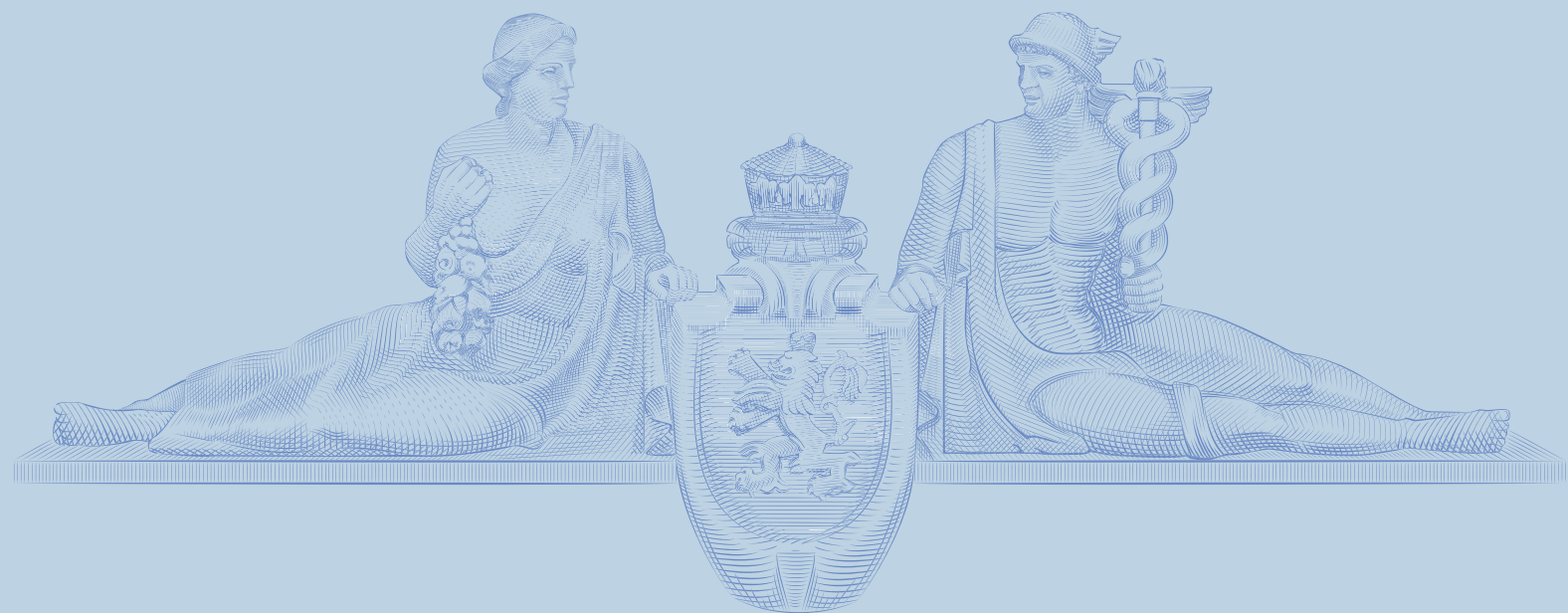

ТЕМАТИЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И АКЦЕНТИ

ДЕТАЙЛИ ПО ПРОГРАМАТА
НА ЕЦБ ЗА ЗАКУПУВАНЕ НА АКТИВИ
ОТ ПУБЛИЧНИЯ СЕКТОР

(ИЗВАДКА ОТ „ИКОНОМИЧЕСКИ ПРЕГЛЕД“,
БРОЙ 1/2015 Г.)

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

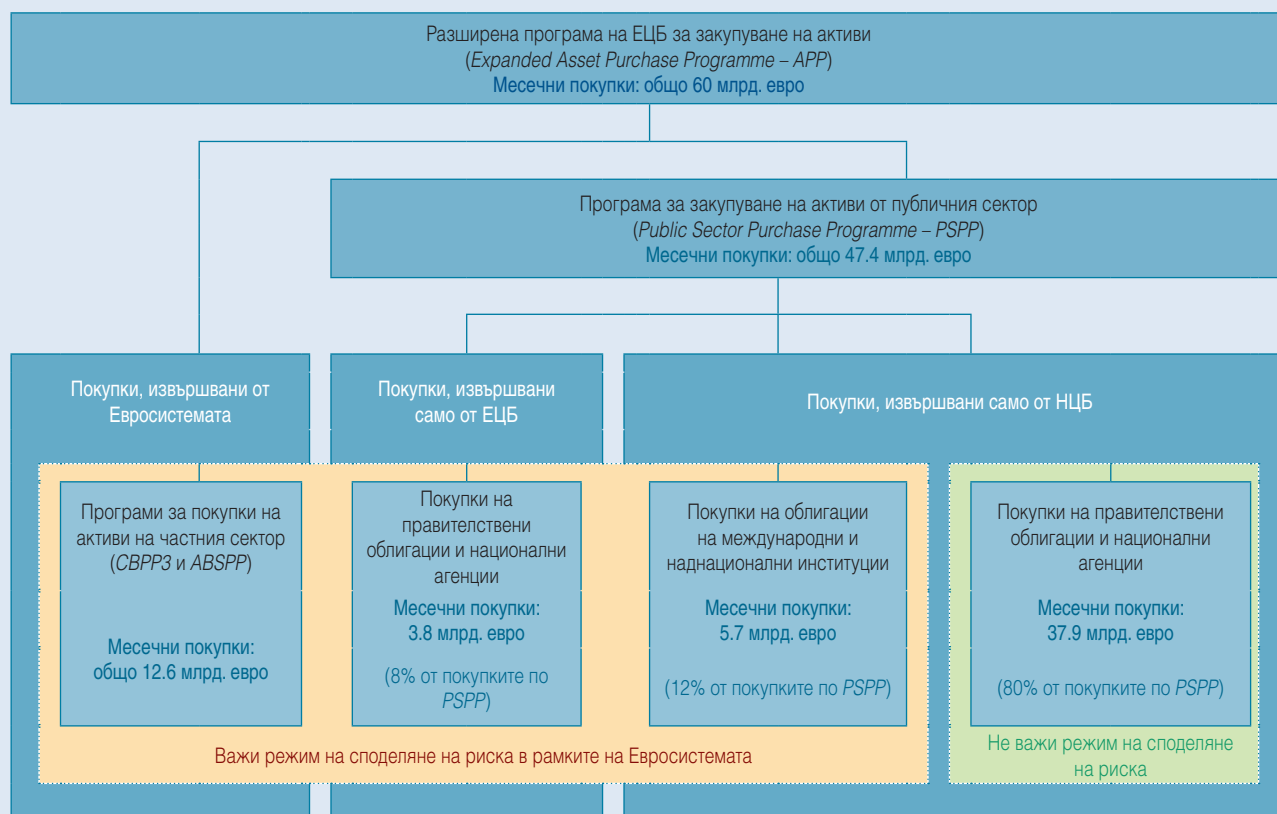
Детайли по програмата на ЕЦБ за закупуване на активи от публичния сектор

Допълнителна информация относно разпределението на покупките на ценни книжа по PSPP

Програмата на ЕЦБ за закупуване на активи от публичния сектор (*Public Sector Purchase Programme, PSPP*) е основна част от Разширената програма на ЕЦБ за закупуване на активи (*Expanded Asset Purchase Programme, APP*). По PSPP се извършват преки покупки на облигации, издадени от централни правителства и агенции в държавите от еврозоната, както и от европейски институции (виж таблица 1 по-долу), които заедно с действащите програми за покупки на обезпечени облигации (*CBPP3*) и на обезпечени с активи ценни книжа (*ABSPP*) ще възлизат на 60 млрд. евро месечно.¹

ЕЦБ координира изпълнението на PSPP, но покупките се извършват децентрализирано от всяка национална централна банка (НЦБ). Обемът на месечните покупки на всяка НЦБ е съобразен с дела ѝ в капитала на ЕЦБ (т.нар. алгоритъм за участие в капитала, или *capital key*). Покупките на облигации, издадени от централни правителства и агенции на държавите от еврозоната, формират 88% от общия обем на програмата. За закупените от НЦБ ценни книжа (80% от общия обем на PSPP) не е в сила режим за подялба на риска и всяка НЦБ закупува книжа, издадени от централното правителство и от агенции само в юрисдикцията на държавата, където е базирана. ЕЦБ има право да закупува ценни книжа на сектор „централно правителство“ и на агенции от всички държави в еврозоната в размер до 8% от общия обем на PSPP, като за тези покупки е в сила режим за подялба на риска между НЦБ в Евросистемата. Делът на покупките на дългови ценни книжа, емитирани от наднационални институции, е 12% от общия обем на програмата. Тези покупки се извършват само от НЦБ и за тях също е в сила режим за подялба на риска.

Програми на ЕЦБ за закупуване на активи от публичния и частния сектор

Забележка: Разпределението на месечните покупки в схемата е на база данните за извършените през март 2015 г. покупки по PSPP.
Източници: ЕЦБ и БНБ.

¹ Вж. също карето „Новите решения на УС на ЕЦБ по паричната политика (от заседанието на 22 януари 2015 г.)“, *Икономически преглед*, 2014, № 4, с. 15.

Таблица 1: Списък с международни и наднационални институции и национални агенции, чиито дългови ценни книжа са в обхвата на *PSPP* към 15 април 2015 г.

Международни и наднационални институции, базирани в еврозоната	Национални агенции, базирани в еврозоната	
<i>Council of Europe Development Bank</i>	<i>Bpifrance Financement SA</i>	<i>Caisse d'amortissement de la dette sociale (CADES)</i>
<i>European Atomic Energy Community</i>	<i>Nederlandse Financieringsmaatschappij voor Ontwikkelingslanden N.V. (FMO)</i>	<i>Union Nationale Interprofessionnelle pour l'Emploi dans l'Industrie et le Commerce (UNEDIC)</i>
<i>European Financial Stability Facility</i>	<i>Caisse des Dépôts et Consignations (CDC)</i>	<i>Instituto de Credito Oficial</i>
<i>European Stability Mechanism</i>	<i>Agence Française de Développement (AFD)</i>	<i>Kreditanstalt fuer Wiederaufbau</i>
<i>European Investment Bank</i>	<i>Cassa Depositi e Prestiti S.p.A.</i>	<i>Landeskreditbank Baden-Württemberg Foerderbank</i>
<i>European Union</i>	<i>Finnvera Oyj</i>	<i>Landwirtschaftliche Rentenbank</i>
<i>Nordic Investment Bank</i>	<i>Bank Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG)</i>	<i>ACOSS</i>
	<i>Nederlandse Waterschapsbank N.V. (NWB)</i>	<i>SID – Slovenska izvozna in razvojna banka, d.d.</i>
		<i>NRW Bank</i>

Забележка: Списъкът може да се изменя от УС на ЕЦБ.

Източник: ЕЦБ.

Допълнителна информация относно ограниченията за покупки на ценни книжа по *PSPP*

Програмата *PSPP* се изпълнява на вторичния пазар, като допустими за покупка са книжа с остатъчен срок до падеж от 2 години до 30 години и 364 дни. НЦБ и ЕЦБ могат да закупуват до 33% от книгата в обращение на съответния емитент. Ограничението за покупка на не повече от 25% от всяка емисия ценни книжа ще важи само за първите 6 месеца от изпълнението на програмата, след което ще бъде преразгледано от УС на ЕЦБ.

В случаи, когато дадена централна банка среща затруднения при изпълнението на месечната си квота за покупки, институцията би могла да компенсира недостига с покупка на ценни книжа на одобрените за закупуване облигации на национални агенции и наднационални институции. При извънредни обстоятелства, когато са изчерпани всички алтернативи и е налице предварително одобрение от УС на ЕЦБ, НЦБ могат да извършват покупки на облигации, издадени от държавни нефинансови предприятия, които са в юрисдикцията на държавата, в която извършват дейността си. Необходимо е тези облигации да отговарят на изискванията на ЕЦБ за обезпеченията.

Допълнителна информация относно цената на закупуваните ценни книжа по *PSPP*

Позволені са покупки на книжа, които се търгуват при отрицателна доходност на вторичния пазар, стига тя да е по-висока от лихвата по депозитното улеснение на ЕЦБ (-0.20%).

Допълнителна информация относно отчетността за покупките по *PSPP*

На седмична база се публикува информация относно обема на закупените книжа, чийто сетълмент е извършен в рамките на предходната седмица.² На месечна база се публикува информация относно географското разпределение на покупките и средния матуритет на закупените книжа. Стойността на покупките на книжа, емитирани от наднационални институции, се оповестява отделно от останалите покупки.

Отдаване под наем на закупените от ЕЦБ ценни книжа

С цел да бъдат ограничени негативните ефекти, свързани с очаквания спад в ликвидността на пазара на ДЦК в еврозоната, ЕЦБ обяви, че от 2 април 2015 г. започва да предоставя в заем (*securities lending*) закупените по *PSPP* ценни книжа, както и наличните ценни книжа, закупени по Програмата за пазарите на ценни книжа (*Securities Markets Programme, SMP*). Трансакциите

² Сетълментът на книжа се извършва на база $t + 2$, т.е. данните, които ЕЦБ публикува на страницата си в понеделник, обхващат покупките на книжа, извършени до предходната сряда.

ще се извършват чрез агенти, които се избират от централните банки в Евросистемата. Закупените от ЕЦБ ценни книжа ще бъдат предоставяни в заем:

- срещу обезпечение, което включва всички ценни книжа, отговарящи на условията за покупки на ценни книжа по програмата *PSPP* (вкл. книжа с остатъчен матуритет под 2 години);
- срещу фиксирана такса, която е еквивалентна на доходност от 40 базисни точки;
- за срок от една седмица, като е възможно удължаване на срока до три пъти с по една седмица и увеличаване на размера на таксата с по 10 базисни точки при всяко удължаване.

Контрагентите могат да заемат ценни книжа в размер до 2.5% от остатъчната стойност на всяка емисия, но не повече от 200 млн. евро. В допълнение, НЦБ определят самостоятелно условията, при които ще предоставят в заем закупените от тях ценни книжа, в т.ч. вида на активите, които ще приемат за обезпечение, размера на отбивите върху тях, срока на сделките и др., съобразявайки се с особеностите и инфраструктурата на местния облигационен пазар.

Информация за разпределение на покупките по PSPP през март 2015 г.

През първия месец от изпълнението на PSPP (между 9 и 31 март 2015 г.) са извършени покупки на облигации в размер на 47.4 млрд. евро със среден матуритет 8.6 години. Покупките на ценни книжа на наднационални институции възлизат на 5.7 млрд. евро. Книжата, закупени от централните банки на Испания и Португалия, са с най-дълъг среднопретеглен матуритет (съответно 11.7 и 11.0 години).

Таблица 2: Географско разпределение и среднопретеглен срок до падеж на ценните книжа, закупени по *PSPP* в периода 9–31 март 2015 г.

ДЦК и облигации, емитирани от национални агенции на:	Стойност на закупените ценни книжа (млрд. евро)	Среднопретеглен матуритет на закупените ценни книжа (години)	Дял в общите покупки на ценни книжа по <i>PSPP</i> (%)
Германия	11.1	8.1	23.4
Франция	8.8	8.2	18.5
Италия	7.6	9.1	16.1
Испания	5.4	11.7	11.5
Нидерландия	2.5	6.7	5.2
Белгия	1.5	8.8	3.2
Австрия	1.2	7.8	2.6
Португалия	1.1	11.0	2.3
Финландия	0.8	7.3	1.6
Ирландия	0.7	9.4	1.5
Други*	1.0	8.1	2.1
Общо ДЦК и облигации на национални агенции	41.7	8.8	88.0
Наднационални институции	5.7	7.3	12.0
Общо ценни книжа, закупени по <i>PSPP</i>	47.4	8.6	100.0

* Литва, Люксембург, Латвия, Малта, Словения и Словакия.

Източници: ЕЦБ и изчисления на БНБ.

ХУДОЖЕСТВЕННОТО ОФОРМЛЕНИЕ НА КОРИЦАТА Е РАЗРАБОТЕНО ВЪЗ ОСНОВА НА СКУЛПТУРНАТА ГРУПА „ХЕРМЕС И ДЕМЕТРА“, ДЕЛО НА КИРИЛ ШИВАРОВ, РАЗПОЛОЖЕНА НА ЮЖНАТА ФАСАДА НА СГРАДАТА НА БНБ